

STVARANJE SVIJETA?

JOSEPH HAYDN **STVARANJE SVIJETA**

EVELIN NOVAK, sopran
KREŠIMIR ŠPICER, tenor
KREŠIMIR STRAŽANAC, bas-bariton

SIMFONIJSKI ORKESTAR
I ZBOR HRVATSKE RADIOTELEVIZIJE

TOMISLAV FAČINI, dirigent

Subota, 25. rujna 2021. u 19.30
Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Joseph Haydn: Stvaranje svijeta, Hob. XXI:2

Prvi dio

1. *Die Vorstellung des Chaos / Predstavljanje kaosa (uvod)*
Im Anfange schuf Gott / U početku stvori Bog nebo i zemlju (recitativ Rafaela)
Und der Geist Gottes schwebte auf der Fläche / I Duh Božji lebdio je nad vodama (zbor)
Und Gott sah das Licht / I vidje Bog da je svjetlost dobra (recitativ Urijela)
2. *Nun schwanden vor dem heiligen / Tad iščeznuše pred svetom zrakom (arija Urijela)*
3. *Und Gott machte das Firmament / I Bog načini svod (recitativ Rafaela)*
4. *Mit Staunen sieht das Wunderwerk / S divljenjem motri čudo stvaranja (solo Gabrijela, zbor)*
5. *Und Gott sprach: Es sammle sich das Wasser / I reče Bog: Vode pod nebom (recitativ Rafaela)*
6. *Rollend in schäumenden Wellen / Valjajuć' se u pjeni valova (arija Rafaela)*
7. *Und Gott sprach: Es bringe die Erde Gras hervor / I reče Bog: Neka proklija zemlja zelenilom (recitativ Gabrijela)*
8. *Nun beut die Flur das frische Grün / U polju svježe zelenilo (arija Gabrijela)*
9. *Und die himmlischen Heerscharen verkündigten den dritten Tag / I nebeske vojske objaviše dan treći (recitativ Urijela)*
10. *Stimmt an die Saiten / Zasvirajte, liru u ruke (zbor)*
11. *Und Gott sprach: Es seien Lichter / I reče Bog: Neka budu svjetlila (recitativ Urijela)*
12. *In vollem Glanze steigt jetzt / U punome blistavilu (recitativ Urijela)*
13. *Die Himmel erzählen die Ehre Gottes / Nebesa govore o slavi Božjoj (tercet, zbor)*

Drugi dio

14. *Und Gott sprach: Es bringe das Wasser / I reče Bog: Nek' povrvi vodom (recitativ Gabrijela)*
15. *Auf starkem Fittiche / Snažnim se krilima (arija Gabrijela)*
16. *Und Gott schuf große Walfische / I stvori Bog morske grdosije (recitativ Rafaela)*
17. *Und die Engell rührten ihr' unsterblichen Harfen / I anđeli zasviraše u vječne im harfe (recitativ Rafaela)*
18. *In holder Anmut stehn, mit jungem Grün geschmückt / U ljupkoj dražesti, pod mladom zeleni (tercet, zbor, Gabrijel)*
19. *Der Herr ist groß in seiner Macht / Velika je moć Gospodnja i vječna slava Njegova (zbor, solisti)*
20. *Und Gott sprach: Es bringe die Erde hervor / I reče Bog: Neka zemlja izvede (recitativ Rafaela)*

21. *Gleich öffnet sich der Erde Schoß / Zemlje se otvori utroba (recitativ Rafaela)*
22. *Nun scheint in vollem Glanz der Himmel / Nebo zasja u punome sjaju (arija Rafaela)*
23. *Und Gott schuf den Menschen nach seinem Ebenbilde / I stvori Bog čovjeka na svoju sliku (recitativ Urijela)*
24. *Mit Würd' und Hoheit angetan / Dostojanstven i uzvišen (arija Urijela)*
25. *Und Gott sah jedes Ding / I vidje Bog sve što je stvorio (recitativ Rafaela)*
26. *Vollendet ist das große Werk / Veledjelo dovršeno (tercet, zbor)*
27. *Zu dir, o Herr, blickt alles auf / Tebi se, Bože, svi klanjaju (Gabrijel, Urijel, Rafael)*
28. *Vollendet ist das große Werk / Veledjelo dovršeno (zbor)*

Treći dio

29. *Aus Rosenwolken bricht / Iz oblaka rumenih (recitativ Urijela)*
30. *Von deiner Güte, o Herr und Gott / Dobrota tvoja, Gospode (duet Eve i Adama, zbor)*
31. *Nun ist die erste Pflicht erfüllt / Prvu dužnost ispunismo (recitativ Adama)*
32. *Holde Gattin, dir zur Seite – Teurer Gatte, dir zur Seite – Der tauende Morgen, o wie ermuntert er! / Mila ženo, kad sam s tobom – Dragi mužu, kad sam s tobom – Rosno jutro sviče (duet Adama i Eve)*
33. *O glücklich Paar! / Sretna li para (recitativ Urijela)*
34. *Singt dem Herren alle Stimmen / Pjevajte svi Gospodinu! (zbor, solisti)*

Nakon koncerta s umjetnicima razgovara Sonja Mrnjavčić.

EVELIN NOVAK

Sopranistica **Evelin Novak** pjevanje je učila kod Darije Hreljanović na Glazbenoj školi u Varaždinu, a kao sedamnaestogodišnjakinja postala je najmlađa studentica Visoke škole za glazbu i scensku umjetnost u Grazu. Solopjevanje je diplomirala u klasi Dunje Vejzović na Državnoj visokoj školi za glazbu i scensku umjetnost u Stuttgartu, a nakon toga se usavršavala na majstorskim tečajevima kod svjetski poznatih vokalnih umjetnica i pedagoginja: Mirelle Freni, Brigitte Fassbaender, Deборе Polaski i Trish McCaffrey.

Od sezone 2011./2012. članica je ansambla berlinske Državne opere Unter den Linden, gdje je kao interpretkinja glavnih uloga s velikim uspjehom nastupila u brojnim operama, a publiku i kritiku posebice je oduševila kao Violetta Valéry (G. Verdi: *Traviata*), Marica (E. Humperdinck: *Ivica i Marica*), Jenny Hill (K. Weill: *Uspón i pad grada Mahagonnyja*), Drusilla (C. Monteverdi: *Krunidba Popeje*), Euridika (J. Offenbach: *Orfej u podzemlju*), Marzelline (L. van Beethoven: *Fidelio*), Susanna (W. A. Mozart: *Figarov pir*), Donna Ana (W. A. Mozart: *Don Giovanni*) i Woglinde (*Prsten Nibelunga*). Na pozornici matične kuće uskoro će prvi put nastupiti u ulozi Agathe u *Strijelcu vilenjaku* C. M. von Webera.

Redovito gostuje u drezdenskoj Semperoperi, gdje je nastupala kao Pamina (W. A. Mozart: *Čarobna frula*), Marzelline (*Fidelio*) te Najade u novoj produkciji *Arijadne na Naxosu* R. Straussa pod vodstvom Christiana Thielemanna. Nastupala je i u Bavarskoj državnoj operi u Münchenu, Gran Teatre del Liceu u Barceloni, Državnoj operi u Hamburgu, Komische Operi u Berlinu, kao i opernim kućama u Kölnu, Grazu i Lyonu te na Svečanim igrama u austrijskom gradiću Mörbisch am See, Festivalu *St. Margarethen* i u Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu, gdje se predstavila u ulogama Mimi (G. Puccini: *La Bohème*), Micaele (G. Bizet: *Carmen*), Susanne (*Figarov pir*), Saffi (J. Strauss ml.: *Barun Ciganin*) i Annine (J. Strauss ml.: *Noć u Veneciji*). Godine 2018. prvi je put nastupila u Bečkoj državnoj operi ulogom Ännchen u operi *Strijelac vilenjak*.

Tražena je i na koncertnim podijima diljem svijeta kao vrsna interpretkinja *Lieda* i naslovnih uloga u oratorijima. Osim na velikoj koncertnoj turneji po najvećim gradovima Kine, svoje umijeće predstavila je na Ljetnim igrama u Ljubljani 2015. godine na gala-koncertu uz Željka Lučića, a 2018. nastupila je i uz Joséa Curu u Zagrebu. Nedavno je uspješno nastupila s Komornim orkestrom iz Lausanne pod vodstvom Simone Young.

Surađuje s dirigentima kao što su Daniel Barenboim, Christian Thielemann, Zubin Mehta, sir Simon Rattle, Simone Young, Massimo Zanetti i Ivan Repušić, pod čijim je vodstvom nastupala kao Lisette u produkciji CD-a Puccinijeve opere *Lastavica (La rondine)* s Orkestrom Minhenskoga radija 2015. godine.

Od listopada 2020. docentica je solopjevanja na berlinskom Sveučilištu za umjetnost.

Fotografija: www.gloria.hr

KREŠIMIR ŠPICER

Krešimir Špicer pjevanje je diplomirao na Konzervatoriju *Sweelinck* u Amsterdamu u klasi Core Canne Meijer. Godine 1997. pobijedio je na nizozemskom nacionalnom natjecanju *Vriendenkrans* u organizaciji amsterdamskoga Concertgebouwa, a međunarodni uspjeh postigao je na Festivalu Aix-en-Provence 2000. godine, gdje je nastupio u ulozi Odiseja u operi *Povratak Uliksa u domovinu (Il ritorno d'Ulisse in patria)* Claudija Monteverdija, uz ansambl Les Arts Florissants pod ravnanjem Williama Christieja. Usljedila je međunarodna turneja (Lausanne, Caen, Bordeaux, Pariz, Beč, London, New York) te hvaljena snimka na DVD-u. Otada redovito nastupa u vodećim opernim kućama (Ženeva, Frankfurt, Zürich, Strasbourg, Toronto, Los Angeles, Moskva, Pariz, Milano, Lille), koncertnim dvoranama i na festivalima (lajpciški Gewandhaus, amsterdamski Concertgebouw, Beaune, Baden-Baden, Salzburg, Schwetzingen, Luxembourg, Amsterdam, Verbier, Aix-en-Provence, Edinburgh). Suraduje s dirigentima kao što su Kent Nagano, Yuri Temirkanov, Philippe Herreweghe, Myung-Whun Chung, Marc Minkowski, René Jacobs, Andrew Parrot, Fabio Luisi, Christian Zacharias, Thomas Henglebrock, sir Simon Rattle, Zubin Mehta, Herbert Blomstedt. U Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu prvi je put nastupio 2008. u ulozi Orfeja (pod ravnanjem Hervéa Niqueta) u istoimenoj operi C. Monteverdija, za što je primio Nagradu *Vladimir Ruždjak*.

Operne *Kralj pastir (Il re pastore)*, *Titova milost (La clemenza di Tito)*, *Idomeneo* i *Lucio Silla* W. A. Mozarta, *Telemaco* A. Scarlattija, *Trofonijeva špilja (La grotta di Trofonio)* A. Salierija, *Egipatska Helena (Die ägyptische Helena)* R. Straussa, *Kralj Edip (Oedipus rex)* I. Stravinskog, *Didona (La Didone)* F. Cavallija, *Vitez Orlando (Orlando paladino)* J. Haydna, samo su neke od opera u kojima je ostvario hvaljene interpretacije diljem svijeta. Među onima zabilježenima na DVD izdanjima su *Il ritorno d'Ulisse in patria* (Virgin Classics), *Il re pastore* (Deutsche Grammophon), *David and Jonathas* (Bel Air Classiques), *La Didone* (Opus Arte) te *Theodora* (Erato).

Među nedavnim angažmanima bilježi ulogu Septimiusa u operi *Theodora* G. F. Händela u Parizu, New Yorku i Amsterdamu, Monteverdijeva Odiseja u Oslu i pariškom Théâtreu des Champs-Élysées te Mozartova Lucia Silla u Torontu. U milanskoj Scali pjevao je u sedam zapaženih produkcija: G. F. Händel: *Tamerlano*, J. Strauss ml.: *Šišmiš*, R. Strauss: *Kavalir s ružom* i *Arijadna na Naxosu*, W. A. Mozart: *Idomeneo*, *Lucio Silla*, *Figarov pir* i *Lažna vrtlarica*, od kojih su posljednje tri izdane na DVD-u.

Među budućim angažmanima ističu se nastupi u produkcijama *Idomeneo* na festivalu u Aix-en-Provenceu, *Kavalira s ružom* u Avignonu te *Theodore* u Théâtreu de Champs-Élysées u Parizu.

KREŠIMIR STRAŽANAC

Bas-bariton **Krešimir Stražanac** studirao je u Stuttgartu. Nakon studija, postao je solist Opere u Zürichu, gdje je tumačio Harlekina (*Arijadna na Naxosu* R. Straussa), Baruna Tusenbacha (*Tri sestre* P. Eötvösa), Pinga (*Turandot* G. Puccinija), Don Fernanda (*Fidelio* Ludwiga van Beethovena) i dr., pod ravnanjem nekih od najvećih dirigenata današnjice: Bernarda Haitinka, Nella Santija, Franza Welsers-Mösta, Plácida Domingo, Vladimira Fedosejeva, Petera Schneidera.

U Bavarskoj državnoj operi u Münchenu prvi je put nastupio 2017. u ulozi Pietra Flévillea u novoj produkciji opere *Andrea Chénier* U. Giordana, a 2018. prvi je put nastupio u Frankfurtskoj operi kao Barun Tusenbach (*Tri sestre*). U 2019. nastupa u ulogama Franka (*Šišmiš* J. Straussa ml.), s Bamberškim simfoničarima, i Kreonta (*Oedipus rex* I. Stravinskog), s Nacionalnim simfonijskim orkestrom Poljskoga radija.

Pobjednik je međunarodnih natjecanja *Cantilena* u Bayreuthu (u kategoriji opere i operete) i *La Voce* Bavarske radiotelevizije (u kategoriji umjetničke pjesme) te *Hugo Wolf* u skladateljevu rodnom mjestu Slovenj Gradecu. Nagrađen je i na natjecanju *Paula Salomon-Lindberg* u Berlinu.

Kao koncertni solist nastupa diljem Europe i Azije uz simfonijske orkestre Zapadnonjemačkoga i Bavarskoga radija, Kraljevski orkestar Concertgebouwa, Kraljevski flamanski orkestar, Staatskapelle Dresden, Tokijski i Singapurski simfonijski orkestar, Orchestre des Champs-Élysées, Concentus Musicus Wien, Gewandhausorchester te Simfonijski orkestar Frankfurtskoga radija i dirigente kao što su Herbert Blomstedt, Giovanni Antonini i Jukka-Pekka Saraste. Posebno rado i često surađuje s dirigentom Philippeom Herrewegheom s čijim ansamblima redovito nastupa diljem Europe.

Gostovao je na pozornicama Berlinske i Kölnske filharmonije, bečkoga Musikvereina, amsterdamskoga Concertgebouwa, londonskoga Barbican Centrea, Tonhallea Zürich, Koningin Elisabethzaala u Antwerpenu, Konzerthausa Berlin, Suntory i Muza Kawasaki Halla u Tokiju i Victoria Halla u Singapuru.

U sezoni 2018./2019. ostvario je prvi nastup na Salzburškom ljetnom festivalu u ulozi Heroda u oratoriju *San Giovanni Battista* A. Stradelle te na turneji u Kini s Beethovenovom *Devetom simfonijom* (Simfonijski orkestar WDR-a, dirigent Jukka-Pekka Saraste).

U nadolazećoj sezoni prvi će put nastupiti s Berlinskom filharmonijom i šefom dirigentom Kirillom Petrenkom i u naslovnoj ulozi Telemannova *Orfeja* s Renéom Jacobsom, kao i na festivalu u Montrealu pod vodstvom Masaakija Suzukija.

Njegove snimke objavljuju BR Klassik, BBC Opus Arte, Decca, Coviello, Accentus i Accent, a samo u 2018. sudjelovao je u nekoliko CD produkcija: u *Mucipo Ivanu* J. S. Bacha uz Collegium Vocale Gent (Phi), operi *Tri sestre* P. Eötvösa (u produkciji Frankfurtske opere), oratoriju *Alexander's Feast* (Sony/Harmonia Mundi) i na izdanju *Nebo i zemlja* Tomasa Cecchinija (HRT). U pripremi su izdanja Bachove solokantate *Ich habe genug* (Edition Staatskapelle Dresden), kao i četiri albuma na kojima pjeva *Lied* (Schubertov ciklus pjesama *Zimsko putovanje*, pjesme iz zbirke *Dječakov čarobni rog* Wilhelma Weismanna i Gustava Mahlera, CD s djelima Franza Schuberta, Franka Martina i Ralpa Vaughana Williamsa te snimka recitala iz Suntory Halla u Tokiju).

Fotografija: Domagoj Kunj

ZBOR HRVATSKE RADIOTELEVIZIJE

Zbor Hrvatske radiotelevizije osnovan je 1941. godine za potrebe tadašnjega radijskog programa. Djelujući najprije kao komorni ansambl, s vremenom je prerastao u prvi veliki profesionalni zbor u Hrvatskoj. Od samih početaka, Zbor HRT-a, koji taj naziv nosi od 1991. godine, nastupa i samostalno i uz Simfonijski orkestar. Zbor je prvi put javno nastupio 8. rujna 1942. godine u zagrebačkoj katedrali uz tadašnji Orkestar krugovalne postaje. Bio je to ujedno prvi javni koncert ansambala radiostanice, a dirigirao je Lovro pl. Matačić. Koncert s gotovo istim programom održali su i deset dana poslije u Hrvatskome glazbenom zavodu. I prvi samostalni javni koncert Zbor je održao u Hrvatskome glazbenom zavodu, 30. siječnja 1943. godine. U prvim godinama djelovanja, repertoar Zbora oblikovali su dirigenti Mladen Pozajić, Dragan Gürtl i Boris Papandopulo, a potom su taj put nastavili šefovi dirigenti Sergije Rainis, Slavko Zlatić, Vladimir Kranjčević i Igor Kuljerić, čije su stvaralaštvo i dugogodišnje vodstvo ostavili snažan trag i čije su skladbe danas trajni dio repertoara Zbora, te Tonči Bilić. Upravo na poticaj Tončija Bilića, 1998. godine pokrenut je samostalni pretplatnički ciklus *Sfumato*, u sklopu kojega su premijerno predstavljene brojne skladbe hrvatskih autora i antologijski zbrojski opusi svjetske baštine. Također na inicijativu maestra Bilića, Zbor HRT-a primljen je 2016. u asocijaciju najuglednijih europskih komornih zborova *Tenso*.

Izvođeci širok repertoar, u rasponu od renesansne do suvremene glazbe, *a cappella* i uz instrumentalnu pratnju, iskazuje izuzetnu svestranost, koja mu je donijela gostovanja diljem Europe (Rim, Moskva, Salzburg, Milano, Pariz, Venecija, Berlin, Beč, München) te suradnje s nizom istaknutih dirigenata 20. i 21. stoljeća, među kojima su Lovro pl. Matačić, Milan Horvat, Pavle Dešpalj, Nikša Bareza, Vladimir Kranjčević, Claudio Abbado, Lorin Maazel, Igor Markevič, Valerij Poljanski, Niels Schweckendiek i Martina Batič te s mnogim solistima svjetskoga glasa.

Zbor HRT-a dobitnik je niza diskografskih nagrada *Porin* i Diplome *Milka Trnina* Hrvatskoga društva glazbenih umjetnika za izuzetne umjetničke dosege u 2004. godini na temelju izvedbe *Hrvatske mise* Borisa Papandopula.

Diskografska ostvarenja ansambla čine hvaljena i nagrađivana izdanja, među kojima su *Boris Papandopulo: Hrvatska misa u d-molu* (Cantus, HDS, HRT, 2004.), *Kako jelen vrilo traži* (Orfej, HRT, 2006.), *Hrvatska božićna priča* (Cantus, 2011.), *Hrvatska glazba na Riva dei Schiavoni* (Cantus, HDS, HRT, 2012.), trostruki DVD *Osorska trilogija* (Cantus, HDS, HRT, 2012.), *Donizetti Heroines* (Sony Classical, 2013.), *Ivan Zajc: Noćni čar* (HRT, 2014.), *Boris Papandopulo: Muka Gospodina našega Isukrsta (po Ivanu)* (HRT, 2015.), *Vinko Jelić: Audivi vocem* (HRT, 2016.), *Vatroslav Lisinski: Ljubav i zloba* (HRT, 2017.), *Mir, zlato, tamjan* (HRT, 2018.), *Ivan pl. Zajc: Nikola Šubić Zrinjski* (HRT, 2018.), *Vatroslav Lisinski: Zborovi i popijevke* (HRT, 2019.) te *Vatroslav Lisinski: Porin* (HRT, 2020.).

Od sezone 2017./2018. šef dirigent Zbora je maestro Tomislav Fačini.

Fotografija: Domagoj Kunić

SIMFONIJSKI ORKESTAR HRVATSKE RADIOTELEVIZIJE

Simfonijski orkestar Hrvatske radiotelevizije jedan je od najstarijih europskih radijskih orkestara: izrastao je iz orkestra osnovanog 1929. godine pri tadašnjem Radio-Zagrebu, samo šest godina nakon osnutka prvoga europskog radijskog orkestra. Današnji naziv nosi od 1991. godine. U početku vezan isključivo uz program, od 1942. nastupa i javno, no izravni prijenosi koncerata i snimanja ostaju dio njegova djelovanja.

Prvi javni koncertni ciklus, uz nazočnost publike i radijski prijenos, održan je u Hrvatskome glazbenom zavodu. Među tadašnjim dirigentima najčešće se javljaju Lovro Matačić, Krešimir Baranović, Boris Papandopulo, Mladen Pozajić, Dragan Gūrtl, a potom Friedrich Zaun, Milan Sachs, Slavko Zlatić, Ferdinand Pomykalo... U poslijeratnim godinama, svoj dirigentski rad za orkestar ponajviše vezuju Milan Horvat, Antonio Janigro i Stjepan Šulek, a 1962. uvodi se pozicija šefa dirigenta. Šefovi dirigenti bili su Pavle Dešpalj, Krešimir Šipuš, Josef Daniel, Oskar Danon, Milan Horvat, Uroš Lajovic, Vladimir Kranjčević i Nikša Bareza. Od sezone 2015./2016. na toj je funkciji maestro Enrico Dindo.

Jedinstvenom programskom orijentacijom, u čijem je središtu kontinuirano izvođenje i poticanje nastanka djela hrvatskih autora, uz njegovanje standardnog, ali i manje poznatog repertoara, Simfonijski orkestar HRT-a profilirao se u jedno od ključnih izvođačkih tijela u Hrvatskoj. I u vrijeme Domovinskoga rata, početkom 1990-ih, simfoničari su održali desetke koncerata na bojištima, od Osijeka, Pakraca, Lipika, Đakova, Gospića, Vinkovaca i Bošnjaka do Šibenika, Zadra, Karlovca, pa i Sarajeva. Orkestar redovito sudjeluje na festivalima i manifestacijama kao što su Muzički biennale Zagreb, Dubrovačke ljetne igre, Osorske glazbene večeri, Glazbene večeri u Sv. Donatu, edukativni koncerti za djecu i mlade u suradnji s Hrvatskom glazbenom mladeži, natjecanja mladih glazbenika... Koncerti dugogodišnjih pretplatničkih ciklusa, samostalnog *Majstorskog ciklusa* i ciklusa u suradnji sa Zborom HRT-a – *Kanconijer*, na kojima ugošćuju vodeće hrvatske i inozemne dirigente i soliste, održavaju se u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskoga te se izravno prenose na Trećem programu Hrvatskoga radija i emitiraju na Trećem programu Hrvatske televizije. Velik broj audiosnimki i videosnimki pohranjuje se u arhivu HRT-a i dostupan je putem multimedijske platforme HRTi.

Među mnogim dirigentima i solistima s kojima je orkestar surađivao bili su Igor Markević, Franz Konwitschny, Claudio Abbado, Lorin Maazel, Zubin Mehta, Ernst Bour, Krzysztof Penderecki, André Navarra, Leonid Kogan, Henryk

Szeryng, Aldo Ciccolini, Ruža Pospiš-Baldani, Dunja Vejzović, Dubravka Tomšič-Srebotnjak, Rudolf Klepač, Ivo Pogorelić, Vladimir Krpan, Mstislav Rostropovič, Maksim Fedotov, Edita Gruberová, José Carreras, Ruggero Raimondi, Barbara Hendricks, Luciano Pavarotti... U posljednjih nekoliko sezona na čelu orkestra gostovali su primjerice Ivo Lipanović, Aleksandar Marković, Valerij Poljanski, André de Ridder, Ivan Repušić, Johannes Kalitzke, Pascal Rophé, Stanislav Kochanovsky, Pierre-André Valade, Daniele Rustioni, John Axelrod..., a među solistima bili su Elina Garanča, Bryn Terfel, Piotr Beczala, Aleksandar Madžar, Ivo Pogorelić, Radovan Vlatković, Martina Filjak, Alexander Buzlov, Håkan Hardenberger, Roman Simović, Andrea Lucchesini, Aljoša Jurinić, Monika Leskovar, Petrit Çeku, Sharon Kam, Mischa Maisky, José Cura, Beatrice Rana, Cameron Carpenter, Alexei Volodin, Benedetto Lupo, Maxim Rysanov, Asier Polo, Sergej Krilov, Massimo Quarta, Diana Damrau.

U diskografskom opusu ističu se autorski albumi hrvatskih skladatelja Stjepana Šuleka, Milka Kelemena i Mire Belamarića, serija CD-ova posvećenih šefovima dirigentima Orkestra te CD *Donizetti Heroines* s Elenom Mošuc, Zborom HRT-a i maestrom Ivom Lipanovićem (Sony Classical, 2013.). Peterostruki album *Stjepan Šulek (1914.–1986.): 8 simfonija* (HRT, Cantus, HDS, 2013.) nagrađen je diskografskom nagradom *Porin*. Izvedba *Koncerta za alt-saksofon i orkestar* Pavla Dešpalja, uz solista Gordana Tudora pod ravnanjem maestra Pavla Dešpalja zaslužila je *Porin* 2016. u kategoriji najbolje izvedbe klasične skladbe. Među recentnim izdanjima su snimke prve hrvatske opere *Ljubav i zloba* Vatroslava Lisinskog, uz soliste, Zbor HRT-a i maestra Mladena Tarbuka (HRT, 2017.), opere *Nikola Šubić Zrinjski* Ivana Zajca, pod ravnanjem Ive Lipanovića (HRT, 2018.) te opere *Porin* Vatroslava Lisinskog pod vodstvom Pavla Dešpalja (HRT, 2020.). U povodu 80. obljetnice postojanja, objavljena je monografija o djelovanju Orkestra, uz dvostruki album na koji su uvrštene snimke šefova dirigentata: Milana Horvata, Krešimira Šipuća, Josefa Daniela, Pavla Dešpalja, Vladimira Kranjčevića, Oskara Danona, Uroša Lajovica i Nikše Bareze.

Simfonijski orkestar HRT-a dobitnik je nagrade *Judita* 59. Splitskog ljeta (2013.).

TOMISLAV FAČINI

Tomislav Fačini (Zagreb, 1975.) studij dirigiranja završio je 1996. godine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu *cum laude*. Iste godine osvojio je drugu i posebnu nagradu na Međunarodnom natjecanju dirigenata *Antonio Pedrotti* u Trentu. Usavršavao se na Akademiji *Hans Swarowsky* u Milanu te na Visokoj glazbenoj školi u Karlsruheu. Redoviti je profesor na Odsjeku za dirigiranje, harflu i udaraljke Muzičke akademije u Zagrebu.

Od 1994. do 2008. godine vodio je Oratorijski zbor crkve sv. Marka, od 2003. do 2009. bio je šef dirigent Orkestra Hrvatske vojske, od 2006. do 2009. umjetnički ravnatelj Glazbenih večeri u Sv. Donatu u Zadru, a od 2014. do 2017. glavni dirigent Dubrovačkoga simfonijskog orkestra. Od sezone 2017./2018. preuzima umjetničko vodstvo Zbora HRT-a, uz cikluse *Sfumato* i *Kanonijer*. Pomoćnik je intendantice Dubrovačkih ljetnih igara za glazbeni program. Umjetnički je voditelj ansambla Antiphonus, s kojim bilježi uspjehe i opetovane pozive na sve hrvatske pozornice, kao i inozemna gostovanja, uz bogatu koncertnu sezonu u Zagrebu. Dirigentsku djelatnost razvija podjednako na koncertnim i na opernim pozornicama. Gostovao je na brojnim festivalima u susjednim zemljama, kao i na gotovo svim hrvatskim festivalima.

Nastupa s brojnim hrvatskim ansamblima, a sa Simfonijskim orkestrima HRT-a i RTV-a Slovenije ostvario je i brojne snimke za nosače zvuka, film i fonoarhive. Redovito dirigira Međunarodnim orkestrom mladih iz Neumarkta, koji okuplja mlade glazbenike iz desetak zemalja. Ostvario je više prvih suvremenih izvedbi hrvatskih starih majstora i praiuzeo brojna nova djela, promičući u svakoj prigodi hrvatsku glazbu.

Neki od istaknutih programa proteklih sezona bili su: opere *Agripina* G. F. Händela i *Seviljski brijač* G. Rossinija, *Didona i Eneja* H. Purcella, oratoriji *Život i smrt* (*Mors et vita*) Ch. Gounoda i *Godišnja doba* J. Haydna te *Muka po Ivanu* J. S. Bacha, uz nastupe na Muzičkom biennalu Zagreb, Varaždinskim baroknim večerima, Osorskim glazbenim večerima, Glazbenim večerima u Sv. Donatu i na Samoborskoj glazbenoj jeseni. S ansamblom Antiphonus je, u povodu velike obljetnice Claudija Monteverdija izveo tri knjige madrigala, *Misu* (*Missa in illo tempore*) i *Večernju Blažene Djevice Marije* (*Vespro della Beata Vergine*).

Osim dirigiranjem, bavi se skladanjem i aranžiranjem.

Malo je velikih skladatelja u svjetskoj povijesti glazbe koji su za života bili zaista slavljani, a neposredno nakon smrti neshvatljivo brzo zaboravljeni te je važnost njihovih djela i dosega u razvoju umjetničke glazbe podcijenjen, kao što se to zbilo u slučaju velikoga austrijskog skladatelja **Josepha Haydna** (Rohrau, 31. ožujka ili 1. travnja 1732. – Beč, 31. svibnja 1809.). Da su njegovi suvremenici bili svjesni njegove epohalne važnosti, pokazuju ne samo tekstovi o njemu u tadašnjim leksikonima glazbe u kojima ga se apostrofirao kao „tvorca novije instrumentalne glazbe“ ili „utemeljitelja cijele epohe u kulturi i glazbi“ (pri čemu se misli na njegovu pionirsku ulogu u stvaranju svojevrsnog „glazbenog Sturm und Dranga“, inače veličanstvenog umjetničkog pokreta koji ishodište ima u djelima njemačkih književnika iz razdoblja prosvjetiteljstva) nego i trijumfalni prijam njegovih glazbenih djela kod kritike, tadašnjih medija i slušateljstva za njegova jednoipolgodišnjega boravka u Londonu (1791./1792.) kad se o njemu pisalo kao o „jednome od najvećih skladatelja današnjice“. Veliku čast iskazali su mu i engleski akademski krugovi; Sveučilište Oxford 1791. dodijelilo mu je titulu počasnog doktora glazbe (*doctor musicae*). O njegovoj slavi i statusu genijalnog čovjeka (a taj je status uživao za života u najširim krugovima) svjedoči i bizarna i jezovita, ali istinita priča o njegovoj lubanji. Naime, neposredno nakon Haydneve smrti i pogreba, jedan od Haydnovih intimusa, Joseph Carl Rosenbaum, tajnik grofa Esterházyja, s nekolicinom pomagača otvorio je skladateljev grob i ukrao njegovu glavu, kako bi se na lubanji slavnoga pokojnika provela frenološka i kraniološka istraživanja, poput onih koje je u to vrijeme provodio tada glasoviti bečki liječnik i anatom Franz Joseph Gall. Sklopom nesretnih okolnosti, nečuvanim prijevarama i nizom inkriminiranih radnji, Haydnova lubanja godinama je egzistirala odvojeno od ostalih posmrtnih ostataka. Bila je objektom pseudoznanstvenih istraživanja i naposljetku najneobičnijim putovima došla u posjed bečkoga Musikvereina te je postala dio njihove muzejske zbirke i godinama bila izložena u jednoj od njihovih vitrina, sve dok 1954. napokon nije položena u skladateljevu grobnicu u Eisenstadtu. Iako morbidna i šokantna, ta nesretna priča bjelodano govori i o zavidnosti skladateljeve okoline njegovom osobnošću i svijesti njegovih bliskih suradnika o njegovoj genijalnosti, te ona, unatoč faktu činom kriminalnom aktu koji je neprijeporno za svaku osudu, govori sama za sebe. Joseph Haydn je – valja upotrijebiti tu riječ bez ustezanja – snagom istinskoga *genija* ostavio duboke i jedinstvene tragove u povijesti glazbe, razvoju svih glazbenih vrsta, počevši od glasovirske glazbe preko gudačkog kvarteta i drugih vrsta komorne glazbe sve do simfonije. On ne samo da je nevjerojatnom inventivnošću pridonio razvoju spomenutih formi nego je glazbeni jezik – primjerice simfonija – obogatio integracijom opernih elemenata, uvođenjem jarkih kontrasta, neočekivanih, dramatičnih obrata (ponekad i duhovitih i humornih efekata), posebnih sviračkih tehnika, transponiranjem recitativnih tehnika u simfonijski izražaj i na sasvim poseban način u klasičnu utkao i folklornu glazbu. Osim toga, i dimenzije simfonijske forme proširio je do (za njegovo vrijeme) neslučenih dimenzija s više od 40 minuta trajanja! Da bi se opisali svi nevjerojatni postupci i metode kojima je Haydn obogatio i stubokom promijenio glazbu, trebalo bi napisati cijelu raspravu! Njegova radna soba u dvorcu Esterházyjevih u mađarskom Fertödu bila je nalik na jedinstveni prirodoznanstveni *laboratorij* u kojem je on poput

današnjih znanstvenika eksperimentirao s formom i sadržajem svojih skladbi, pri čemu je, prema vlastitim riječima, mogao „kao ravnatelj orkestra svojega poslodavca, grofa Esterházyja, raditi pokuse, promatrati što glazbu čini boljom, što postiže efekt, a što ga slabi, dakle popravljati, dodavati, rezati, vagati...“ Obični smrtnik može si Josepha Haydna uistinu predočiti kao svojevrsnog (doktora) Fausta koji, u samoći svojega raskošnog mađarskog ili gradišćanskog doma, potpuno u transu svojih glazbenih eksperimenata, stvara glazbu metafizičke ljepote, krećući se do tada još potpuno nepoznatim i neistraženim glazbenim putovima i zvukovnim pejzažima. Snažan, upravo zapanjujući dojam ostavljaju na nas njegove riječi izgovorene u dubokoj starosti koje nas *volens volens* podsjećaju na riječi jednoga drugog genija – Nikole Tesle, da je „prostor glazbe bezgraničan“ te da je „ono što u glazbi još predstoji neizmjereno veće od onoga što se već dogodilo; njemu pred očima često lebde ideje kojima bi svoju umjetnost doveo još puno dalje, no njegove fizičke snage mu ne dopuštaju da počne s njihovom izvedbom.“ (L. Finscher). Unatoč svim tim neprijepornim činjenicama, Haydnov genij ostao je nepravedno u sjeni druge dvojice giganta bečke klasike, svojih suvremenika – Ludwiga van Beethovena i Wolfganga Amadeusa Mozarta, koji bez glazbe svojega gradišćanskog učitelja i prijatelja (koju su obojica pažljivo proučavala i studirala) možda nikad ne bi dosegli vrhunce vlastite umjetnosti.

Haydn, koji je nakon djetinjstva provedenog u rodnom Gradišću kao osmogodišnjak postao pjevač u Dječjačkom zboru katedrale sv. Stjepana (Stephansdom) u Beču, sa sedamnaest godina morao je zbog mutiranja glasa napustiti zbor i početi zarađivati za život. No imao je sreće (možemo li takve koincidencije u životu uopće nazvati „srećom“ ili one ipak imaju neki viši i dublji smisao?) što je na trećem katu zgrade u kojoj je dobio sobu (Michaelerhaus) živio slavni dvorski pjesnik Pietro Metastasio, koji je prepoznao njegovu nadarenost i pomogao mu da mu učiteljem glazbe postane jedan od najpoznatijih skladatelja toga doba, Talijan Nicola Porpora. Nakon stjecanja temeljitoga glazbenog obrazovanja, Haydn je kao glazbenik najprije bio u službi dvaju aristokrata, grofova von Fürnberga i Morzina. Potonji ga je preporučio imućnom grofu Esterházyju u Željeznom (Eisenstadt), kod kojega će Haydn kao *Vizemeister*, a onda i *Kapellmeister* biti u službi od 1760. pa sve do smrti 1809. Osim dvaju putovanja u London, gdje boravi svaki put po godinu i pol dana (1791./1792. i 1794./1795.), Haydn živi isključivo na imanjima i palačama grofova Esterházy (u Fertödu i Eisenstadtu, a zimi u Beču), u čijoj službi ostaje do kraja života, iako od 1790. bez obaveza, pa otada sve vrijeme do smrti provodi u Beču. Haydnov život i dnevni radni raspored odvijao se prema strogo utvrđenom slijedu; usporediv je s notornim, minuciozno isplaniranim dnevnim rasporedima filozofâ Imanuela Kanta ili Arthura Schopenhauera. Samodisciplina, potpuna posvećenost skladateljstvu i radu s orkestrom i solistima karakteristična je za Haydna koji je gotovo cijeli život proveo povučen i posvećen radu, zagledan u dubine svojega unutarnjeg bića, iz kojih je nadmoćnim spekulativnim umom crpio čudesne ideje, stvarao fascinantne „forme koje se zvučeći kreću“, prelijepu glazbu.

Haydn, iznimno obrazovan, načitan – pravi izdanak prosvjetiteljskoga pokreta, (bio je i član bečke masonske lože *Zur wahren Eintracht (K istinskoj slozi)*, iako u masonskim aktivnostima gotovo uopće nije sudjelovao), bio je ujedno i

vrlo religiozan čovjek, duboko pobožan katolik. Većina prvih stranica autografa njegovih partitura naslovljeno je „In nomine Domini“, a završava motom „Laus Deo“. Kad bi izvor inspiracije u dubini njegova bića presahnuo, pomoć bi tražio u molitvi. Upravo dok je skladao veličanstveni oratorij *Stvaranje svijeta* od jeseni 1796. do proljeća 1798., prema vlastitim riječima, Haydn je pomoć za ostvarenje remek-djela tražio Svevišnjega, „svakog dana na koljenima ga moleći da mu podari snagu za sretno dovršenje djela“, te živio vrlo pobožno. Priča o libretu djela doista je neobična: Haydn je libreto *Stvaranja* dobio za prvoga boravka u Londonu od izvjesnog g. Lidleyja (ili Linleyja). Taj izvorni tekst (koji je tijekom vremena izgubljen) glasoviti je bečki diplomat, knjižničar, erudit i pjesnik Gottfried van Swieten preveo, tj. prepjevao s engleskoga na njemački jezik. Libreto *Stvaranja* temelji se na veličanstvenom epu engleskoga pjesnika i dramatičara Johna Milтона (1608.–1674.) *Izgubljeni raj (Paradise Lost)*, u kojem pjesnik u sedmoj knjizi donosi ingenioznu viziju Božjega stvaranja svijeta. Stvaranje svijeta koje je u Bibliji u Knjizi postanka preneseno i zapisano u konciznim, lakonskim rečenicama, Milton je čudesnom imaginacijom pretvorio u žive, nadahnute i detaljne slike, slijedeći temeljnu, rudimentarnu biblijsku konstrukciju. Posebno impresivna je Miltonova vizija *kaosa* i gotovo je sigurno da je Haydnova *glazbena vizija kaosa* na početku djela – neposredno, ili posredno preko van Swietena, tj. Lidleyja, bila inspirirana Miltonovim epom. Nesporno je da su Haydna za skladanje *Stvaranja* nadahnuli monumentalni Händelovi oratoriji (*Mesija, Aleksandrova gozba i Svećenik Zadok*) koje je 1791. u Londonu imao prilike slušati na poznatim „Händelovim svečanostima“ u kolosalnim izvedbama s više od stotinu izvođača u Westminsterskoj opatiji.

Oratorij se sastoji od tri djela u kojima se prikazuje stvaranje svijeta u šest dana, dok umjesto sedmog dana libreto donosi idiličan prikaz rajskoga vrta i prvih ljudi, Adama i Eve, prije prvoga grijeha. S aspekta glazbene strukture, djelo se sastoji od 34 glazbena broja (recitativi, arije, terceti, zborovi sa solistima i bez njih), od kojih se jedan zbor (*Vollendet ist das große Werk / Veledjelo dovršeno*) ponavlja, a jedan je i već spomenuta skladateljeva glazbena vizija kaosa, na samom početku oratorija. Iako *nexus* djela čine brojevi izgrađeni na izvorniku spomenutoga engleskog pjesnika, pojedini recitativi donose citate iz Biblije, a u nekim zborovima u kojima se slavi čudesno lijepo Božje djelo, ali i Bog sâm, citiraju se i pojedini ulomci psalama. Cijela skladba traje oko dva sata, a gotovo svaki broj (recitativi – osim što su biblijski „svjetionici“ koji ocrtavaju početne, osnovne obrise radnje svakoga dana Stvaranja – služe i kao vezivna „pređa“) malo je remek-djelo, zasebni svemir ljepote i originalnog nadahnuća. Osim velikoga orkestra i zbora, protagonisti oratorija su i tri solista – arkanđela (Urijel, Rafael i Gabrijel) te Adam i Eva (sve uloge pjevaju tek tri pjevača). U pravom smislu riječi „vizionarski“ Haydn je skladao početak oratorija u kojem je glazbom pokušao dočarati kaos, stanje „pustoši i praznine“, kad se „tama prostirala nad bezdanom i Duh Božji lebdio nad vodama“. Taj dio toliko je harmonijski smion i daleko ispred svojega vremena, da bi i da je skladan i 60 godina poslije, bio izuzetno moderan i glazbeno zadivljujući! Trenutak u kojem Bog stvara svjetlost u oratoriju (... *Und es ward Licht / ... I bi svjetlost*), jedan je od nezaboravnih i najdojmljivijih mjesta u cijeloj glazbenoj literaturi, usporediv po svojoj veličanstvenosti i elementarnom intenzitetu djelovanja i doživljaja

možda tek sa zvukovno sličnim mjestom – *fortefortissimom* limenih puhača u *Desetoj simfoniji* Gustava Mahlera, jezovitom tonskom metaforom Smrti, ili možda zaglušujućim, ekstatičnim, a istovremeno apokaliptičnim početkom stavka *Tuba mirum* u velebnom Berliozovu *Rekvijemu*. Nastavak skladbe donosi jednostavno predivne tonske slike koje dočaravaju detalje božanskoga stvaranja anorganske i organske prirode, prelijepih krajolika, a poslije i živih bića, svih vrsta životinja i na kraju kao krune stvaranja – postanak čovjeka. To bogatstvo oblika, boja, čudesnih pojava i Božjega savršenstva Haydn slika jednako inventivno i nadahnuto, snažnim mikelandelovskim širokim potezima, slaveći pritom Boga i njegovo genijalno djelo glazbom koja ostavlja bez daha. Često Haydn rabi i tonsko slikanje da bi dočarao pjev ptica, žubor potoka ili gugutanje „nježnog para grlica“, a arkadijska atmosfera i vedrina karakterizira prikaz rajskih ljepota u posljednjem dijelu oratorija. Jedan od dominantnih ugođaja u djelu korespondira s estetičkom kategorijom *uzvišenog* i utjelovljuje strahopoštovanje i zadivljenost Božjom kreacijom. *Uzvišeno* stihova i glazbe često je stopljeno s karakterima i atmosferom *gracioznosti* i *umilnosti* (njem: *das Anmutige*) te jednostavnosti pučkog izraza, čime su tekstopisac i skladatelj postigli jedinstvenu sintezu u povijesti koja se u glazbi manifestira i kao sinteza visoke umjetnosti, učenosti, kontrapunktskog umijeća i virtuoznosti *popularnim* i pučkim jezikom, razumljivim gotovo svim slojevima tadašnjega društva. Tako su stvorili utopijsku sliku koja je, u duhu prosvjetiteljstva, imala i edukativne intencije. Eksperti su zamijetili i da *Stvaranje* nije sakralna glazba u pravom smislu riječi, nego duhovna, duboko religiozna glazba koja nije pisana za crkvu, već za najširu javnost, baš kao što su to bile i Haydnove *londonske simfonije*, čiji su stil, razvijeni simfonijski jezik i bogata koloristička orkestracija presudno utjecali i na glazbene osebjnosti *Stvaranja*. Upravo zbog tih karakteristika, *Stvaranje svijeta* ne krase samo elegancija, nego i svojevrsna razumnost, obilježja imanentna razdoblju tzv. bečke klasike koja u Haydnovim djelima doseže i jedan od vrhunaca. U *Stvaranju svijetaje*, poput Bachovih i Händelovih oratorija te ostalih njihovih velikih vokalno-instrumentalnih djela, postignuta *sinteza* starog i novog (modernog), uzvišenog i ljupkog, elemenata različitih glazbenih vrsta (opere i simfonijskih dostignuća), kompleksnog i učenog s jednostavnim – narodnim (doduše transcendiranim u više sfere Haydnovim skladateljskim umijećem). *Stvaranje svijeta* je vizionarsko djelo u kojem se već osjeća dah i žmarci glazbenoga romantizma, iako još čvrsto pranja uz svoje kasnobarokne glazbene uzore i ideološke korijene prosvjetiteljstva na zalasku.

Haydnovo *Stvaranje svijeta* već je 30. travnja 1798. na izvedbi za odabrane, pozvane goste u Beču, u palači Schwarzenberg, pod ravnanjem samoga autora, na slušateljstvo i prisutne izjavitelje tadašnjega tiska ostavilo grandiozan dojam, a prva javna izvedba 19. ožujka 1799. u bečkom Burgtheateru (kojoj je nazočio i sâm car) bila je istinski trijumf, možda i jedan od najvećih u povijesti bečke glazbe 18. stoljeća. Ubrzo je *Stvaranje* „krenulo“ na svoj trijumfalni pohod Europom; već sljedeće godine izvedeno je u londonskom Covent Gardenu, 24. prosinca i u Parizu u nazočnosti samoga Napoleona, a poslije i u Berlinu te nizu najvećih europskih gradova.

Joseph Haydn: *Die Schöpfung*

Libreto: Gottfried van Swieten, prema *Izgubljenom raj*u Johna Miltona
Prijevod s njemačkoga: Maja Oršić Magdić

Prvi dio

1. *Die Vorstellung des Chaos*

REZITATIV MIT CHOR

Raphael

Im Anfange schuf Gott Himmel und Erde,
und die Erde war ohne Form und leer,
und Finsternis war auf der Fläche der Tiefe.

Chor

Und der Geist Gottes
Schwebte auf der Fläche der Wasser,
Und Gott sprach: Es werde Licht!
Und es ward Licht.

Uriel

Und Gott sah das Licht, daß es gut war,
und Gott schied das Licht von der Finsternis.

2. ARIE MIT CHOR

Uriel

Nun schwanden vor dem heiligen Strahle
Des schwarzen Dunkels gräuliche Schatten:
Der erste Tag entstand.
Verwirrung weicht, und Ordnung keimt empor.
Erstarrt entflieht der Höllengeister Schar
In des Abgrunds Tiefen hinab
Zur ewigen Nacht.

Chor

Verzweiflung, Wut und Schrecken
Begleiten ihren Sturz,
Und eine neue Welt
Entspringt auf Gottes Wort.

3. REZITATIV Raphael

Und Gott machte das Firmament
und teilte die Wasser,
die unter dem Firmament waren,
von den Gewässern,
die ober dem Firmament waren, und es ward so.
Da tobten brausend heftige Stürme;

1. Predstavljanje kaosa

RECITATIV SA ZBOROM

Rafael

U početku stvori Bog nebo i zemlju.
Zemlja bijaše bezoblična i prazna,
a tama se prostirala nad bezdanom.

Zbor

I Duh Božji
lebdio je nad vodama.
I reče Bog: Neka bude svjetlost!
I bi svjetlost.

Urijel

I vidje Bog da je svjetlost dobra,
i rastavi Bog svjetlost od tame.

2. ARIJA SA ZBOROM

Urijel

Tad iščeznuše pred svetom zrakom
strašne sjene crnoga mraka:
nastade dan prvi.
Zbrka uzmiče i rađa se red.
U strahu bježe pakleni dusi
u dubine ponora
u vječnu noć.

Zbor

Očaj, bijes i strah
prate njihov pad,
a nov jedan svijet
stvara Božja riječ.

3. RECITATIV Rafael

I Bog načini svod
i odijeli vode
koje bijahu pod svodom
od voda
koje bijahu nad svodom.
I bi tako.

wie Spreu vor dem Winde,
so flogen die Wolken, die Luft
durchschnitten feurige Blitze
und schrecklich rollten die Donner umher.
Der Flut entstieg auf sein Geheiß
der allerquickende Regen,
der allerverheerende Schauer,
der leichte, flockige Schnee.

4. SOLO MIT CHOR

Gabriel

Mit Staunen sieht das Wunderwerk
Der Himmelsbürger frohe Schar,
Und laut ertönt aus ihren Kehlen
Des Schöpfers Lob,
Das Lob des zweiten Tags.

Chor

Und laut ertönt aus ihren Kehlen
Des Schöpfers Lob,
Das Lob des zweiten Tags.

5. RECITATIV Raphael

Und Gott sprach: Es sammle sich das Wasser
unter dem Himmel zusammen an einem Platz
und es erscheine das trockne Land; und es ward so.
Und Gott nannte das trockne Land „Erde“
und die Sammlung der Wasser nannte er „Meer“;
Und Gott sah, daß es gut war.

6. ARIE Raphael

Rollend in schäumenden Wellen
Bewegt sich ungestüm das Meer.
Hügel und Felsen erscheinen,
Der Berge Gipfel steigt empor.
Die Fläche, weit gedehnt,
Durchläuft der breite Strom
In mancher Krümme.
Leise rauschend gleitet fort
Im stillen Tal der helle Bach.

7. RECITATIV Gabriel

Und Gott sprach: Es bringe die Erde Gras
hervor, Kräuter, die Samen geben,
und Obstbäume, die Früchte bringen ihrer Art
gemäß, die ihren Samen in sich selbst haben
auf der Erde; und es ward so.

Bješnjahu hućeć snažne oluje;
K'o pljeva na vjetru letjahu oblaci,
zrak prosijecahu vatrene munje,
strašno se kotrljahu gromovi.
Iz voda izviraše na Njegovu zapovijed
Sveokrepljujuća kiša,
sverazorna tuča,
lak, pahuljast snijeg.

4. SOLO SA ZBOROM

Gabriel

S divljenjem motri čudo stvaranja
radosno mnoštvo nebesnika
i glasno im se iz grla ori
hvalospjev Tvorcu,
hvalospjev danu drugom.

Zbor

I glasno im se iz grla ori
hvalospjev Tvorcu,
hvalospjev danu drugom.

5. RECITATIV Rafael

I reče Bog: Vode pod nebom
neka se skupe na jedno mjesto
i neka se pokaže kopno!
I bi tako.
Kopno prozva Bog zemlja,
a skupljene vode prozva more.
I vidje Bog da je dobro.

6. ARIJA Rafael

Valjajuć se u pjeni valova
more se uzburkano giba.
Izranjaju brežuljci i stijene,
vrh se brdâ uzdiže.
Prostranom ravnicom
široka rijeka vijuga.
Tiho zuboreć teče
bistri potok mirnim dolom.

7. RECITATIV Gabriel

I reče Bog: Neka prokljia zemlja
zelenilom, travom sjemenitom
i vočkama koje, svaka prema svojoj vrsti,
na zemlji donose plod
što u sebi nosi svoje sjeme. I bi tako.

8. ARIE Gabriel

Nun beut die Flur das frische Grün
Dem Auge zur Ergötzung dar.
Den anmutsvollen Blick
Erhöht der Blumen sanfter Schmuck.
Hier duften Kräuter Balsam aus,
Hier sproßt den Wunden Heil.
Die Zweige krümmt der goldnen Früchte Last;
Hier wölbt der Hain zum kühlen Schirme sich,
Den steilen Berg bekrönt ein dichter Wald.

9. RECITATIV Uriel

Und die himmlischen Heerscharen verkündigten
den dritten Tag, Gott preisend und sprechend:

10. CHOR

Stimmt an die Saiten, ergreift die Leier,
Laßt euren Lobgesang erschallen!
Frohlocket dem Herrn, dem mächtigen Gott,
Denn er hat Himmel und Erde
Bekleidet in herrlicher Pracht!

11. RECITATIV Uriel

Und Gott sprach: Es sei'n Lichter an der Feste
des Himmels, um den Tag von der Nacht zu
scheiden und Licht auf der Erde zu geben,
und es seien diese für Zeichen und für Zeiten
und für Tage und für Jahre.
Er machte die Sterne gleichfalls.

12. RECITATIV Uriel

In vollem glanze steigt jetzt
Die Sonne strahlend auf,
Ein wonnevoller Bräutigam,
Ein Riese stolz und froh,
Zu rennen seine Bahn.
Mit leisem Gang und sanftem Schimmer
Schleicht der Mond die stille Nacht hindurch.
Den ausgedehnten Himmelsraum
Ziert ohne Zahl der hellen Sterne Gold.
Und die Söhne Gottes
Verkündigten den vierten Tag
Mit himmlischem Gesang,
Seine Macht ausrufend also:

8. ARIJA Gabriel

U polju svježe zelenilo
svako oko ushićuje.
Ljupkost toga prizora
ures cvijeća povećava.
Tu trave odišu melemom,
tu ranama niče lijek.
Grane svijta teret zlatnih plodova;
gaj se nadvija tvoreć hladovinu,
strmo brdo okrunjuje gusta šuma.

9. RECITATIV Urijel

I nebeske vojske objaviše
dan treći, slaveć Boga i govoreći:

10. ZBOR

Zasvirajte, liru u ruke,
nek' se zaori vaš hvalospjev!
Kličite Gospodu, moćnom Bogu,
jer On nebo i zemlju
veličanstvenim sjajem zaogrnu!

11. RECITATIV Urijel

I reče Bog: Neka budu svjetlila
na svodu nebeskom da luče dan od noći
i neka rasvjetljuju zemlju
da budu znaci blagdanima,
danima i godinama.
Načini i zvijezde.

12. RECITATIV Urijel

U punome blistavilu
Sunce se sjajuć diže,
taj razdragani zaručnik,
div ponosan, radostan,
i kreće svojom putanjom.
Tihim hodom i blagim svjetlucanjem
Mjesec se šulja kroz mirnu noć.
Prostrani nebeski svod
resi zlato bezbroj zvijezda sjajnih.
A sinovi Božji
objaviše dan četvrti
nebeskim pjevanjem,
razglašujući Božju moć:

13. TERZETT MIT CHOR

Chor

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
Und seiner Hände Werk
Zeigt an das Firmament.

Gabriel, Uriel, Raphael

Dem kommenden Tage sagt es der Tag,
Die Nacht, die verschwand, der folgenden Nacht:

Chor

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
Und seiner Hände Werk Zeigt an das Firmament.

Gabriel, Uriel, Raphael

In alle Welt ergeht das Wort,
Jedem Ohre klingend,
Keiner Zunge fremd:

Chor

Die Himmel erzählen die Ehre Gottes,
Und seiner Hände Werk
Zeigt an das Firmament.

13. TERCET SA ZBOROM

Zbor

Nebesa govore o slavi Božjoj,
a djelo ruku Njegovih
na nebu se ogleda.

Gabrijel, Urijel, Rafael

Novom danu to kazuje dan,
noć, koja uminu, sljedećoj noći:

Zbor

Nebesa govore o slavi Božjoj,
a djelo ruku Njegovih na nebu se ogleda.

Gabrijel, Urijel, Rafael

Cijelom svijetu kreće riječ,
u svakom zvoni uhu,
znana svakom jeziku:

Zbor

Nebesa govore o slavi Božjoj,
a djelo ruku Njegovih
na nebu se ogleda.

Drugi dio

14. RECITATIV Gabriel

Und Gott sprach: Es bringe das Wasser in der
Fülle hervor webende Geschöpfe, die Leben haben,
und Vögel, die über der Erde fliegen mögen
in dem offenen Firmamente des Himmels.

15. ARIE Gabriel

Auf starkem Fittiche
Schwinget sich der Adler stolz
Und teilet die Luft
Im schnellsten Fluge
Zur Sonne hin.
Den Morgen grüßt
Der Lerche frohes Lied,
Und Liebe girt
Das zarte Taubenpaar.
Aus jedem Busch und Hain erschallt
Der Nachtigallen süße Kehle.
Noch drückte Gram nicht ihre Brust,
Noch war zur Klage nicht gestimmt
Ihr reizender Gesang.

14. RECITATIV Gabrijel

I reče Bog: Nek' povrvi vodom
vrevu živih stvorova
i ptice nek' polete nad zemljom,
svodom nebeskim!

15. ARIJA Gabrijel

Snažnim se krilima
orao ponosno vinu
i dijeli zrak
u brzome letu
prema Suncu.
Jutro pozdravlja
ševe pjesma vesela,
o ljubavi gugurče
nježni par goluba.
Iz grma i gaja odzvanja
slavujâ milozvučni glas.
Još bol' im grud ne pritisnu,
još ne zna za tužaljku
njihov krasni poj.

16. RECITATIV Raphael

Und Gott schuf große Walfische und ein
jedes lebende Geschöpf, das sich beweget,
und Gott segnete sie, sprechend:
Seid fruchtbar alle, mehret euch,
Bewohner der Luft, vermehret euch
Und singt auf jedem Aste!
Mehret euch, ihr Flutenbewohner,
Und füllet jede Tiefe!
Seid fruchtbar, wachset, mehret euch,
Erfreuet euch in eurem Gott!

17. RECITATIV Raphael

Und die Engel rührten ihr' unsterblichen Harfen
und sangen die Wunder des fünften Tags.

18. TERZETT MIT CHOR

Gabriel

In holder Anmut stehn,
Mit jungem Grün geschmückt,
Die wogigten Hügel da.
Aus ihren Adern quillt
In fließendem Kristall
Der kühlende Bach hervor.

Uriel

In frohen Kreisen schwebt,
Sich wiegend in der Luft,
Der munteren Vögel Schar.
Den bunten Federglanz
Erhöht im Wechselflug
Das goldene Sonnenlicht.

Raphael

Das helle Naß durchblitzt
Der Fisch und windet sich
Im steten Gewühl umher.
Vom tiefsten Meeresgrund
Wälzet sich Leviathan
Auf schäumender Well' empor.

Gabriel, Uriel, Raphael

Wie viel sind deiner Werk', o Gott!
Wer fasset ihre Zahl? Wer, o Gott!
Wer fasset ihre Zahl?

16. RECITATIV Rafael

I stvori Bog morske grdosije
i svakovrsne žive stvorove što se kreću
i blagoslovi ih govoreći:
Plodite se i množite,
stanovnici zraka, množite se
i pjevajte na svakoj grani!
Množite se, stanovnici mora,
i ispuniti sve dubine!
Plodite se, rastite, množite se,
radujte se u Bogu svome!

17. RECITATIV Rafael

I anđeli zasviraše u vječne im harfe
i opjevavahu čuda dana petog.

18. TERCET SA ZBOROM

Gabrijel

U ljupkoj dražesti,
pod mladom zeleni,
valoviti brežuljci.
Iz žila im izvire
i kristalno protječe
potok što rashlađuje.

Urijel

Čilo lebdi u krug,
njišuć' se u zraku,
jato živahnih ptica.
Sjaj šarenog perja
u letu povećava
zlatna svjetlost Sunčeva.

Rafael

Bistru vodu prosijeva
riba i migolji se
u stalnom komešanju.
S najdublje morskog dna
morska se neman valja
na zapjenjenom valu.

Gabrijel, Urijel, Rafael

Brojna su djela Tvoja, o, Bože!
Tko da ih izbroji? Tko, o, Bože!
Tko da ih izbroji?

19. CHOR MIT SOLI

Der Herr ist groß in seiner Macht,
Und ewig bleibt sein Ruhm.

20. REZITATIV Raphael

Und Gott sprach: Es bringe die Erde hervor
lebende Geschöpfe nach ihrer Art:
Vieh und krichendes Gewürm und Tiere
der Erde nach ihren Gattungen.

21. REZITATIV Raphael

Gleich öffnet sich der Erde Schoß
Und sie gebiert auf Gottes Wort
Geschöpfe jeder Art,
In vollem Wuchs und ohne Zahl.
Vor Freude brüllend steht der Löwe da.
Hier schießt der gelenkige Tiger empor.
Das zackige Haupt erhebt der schnelle Hirsch.
Mit fliegender Mähne springt und wieh'rt
Voll Mut und Kraft das edle Roß.
Auf grünen Matten weidet schon
Das Rind, in Herden abgeteilt.
Die Triften deckt, als wie gesät,
Das wollenreiche, sanfte Schaf.
Wie Staub verbreitet sich
In Schwarm und Wirbel
Das Heer der Insekten.
In langen Zügen kriecht
Am Boden das Gewürm.

22. ARIE Raphael

Nun scheint in vollem Glanze der Himmel,
Nun prangt in ihrem Schmucke die Erde.
Die Luft erfüllt das leichte Gefieder,
Das Wasser schwellt der Fische Gewimmel,
Den Boden drückt der Tiere Last.
Doch war noch alles nicht vollbracht.
Dem ganzen fehlte das Geschöpf,
Das Gottes Werke dankbar sehn,
Des Herren Güte preisen soll.

23. REZITATIV Uriel

Und Gott schuf den Menschen nach seinem
Ebenbilde, nach dem Ebenbilde Gottes schuf er ihn.
Mann und Weib erschuf er sie.
Den Atem des Lebens hauchte er in sein Angesicht,
und der Mensch wurde zur lebendigen Seele.

19. ZBOR I SOLISTI

Velika je moć Gospodnja
i vječna slava Njegova.

20. RECITATIV Rafael

I reče Bog: Neka zemlja izvede
živa bića, svako prema svojoj vrsti:
stoku i životinje što gmižu
i zvijeri zemaljske svake vrste!

21. RECITATIV Rafael

Zemlje se otvori utroba
i rodi na Božju riječ
stvorove svih vrsta,
u punom rastu, bezbrojne.
Tu riče od radosti lav.
Tu jurne uvis okretni tigar.
Žustru glavu diže brzi jelen.
Vihorne grive skače i hrže,
hrabar i snažan, plemeniti konj.
Na zelenoj travi već pasu
goveda u stadima.
Na pašnjaku, k'o posijane,
vunaste blage ovce.
K'o prašina šire se
rojevi i vrtlozi
mnoštva kukaca.
U dugim povorkama
na tlu gmižu crvi.

22. ARIJA Rafael

Nebo zasja u punome sjaju,
zemlja blista u raskošnom ruhu.
Zrak je ispunjen lakim pticama,
voda je bujna ribljim jatima,
tlo pritišće teret životinja.
No sve još ne bje učinjeno.
Svemu manjkao je stvor
da s hvalom djela Božja gleda,
Njegovu dobrotu slavi.

23. RECITATIV Urijel

I stvori Bog čovjeka na svoju sliku,
na sliku Božju stvori ga.
Muško i žensko stvori ih.
Dah života udahnu mu u lice
i čovjek postade živa duša.

24. ARIE Uriel

Mit Würd' und Hoheit angetan,
Mit Schönheit, Stärk' und Mut begabt,
Gen Himmel aufgerichtet steht der Mensch,
Ein Mann und König der Natur.
Die breit gewölbt' erhabne Stirn
Verkünd't der Weisheit tiefen Sinn,
Und aus dem hellen Blicke strahlt
Der Geist, des Schöpfers Hauch und Ebenbild.
An seinen Busen schmieget sich Für ihn, aus ihm
geformt,
Die Gattin, hold und anmutsvoll.
In froher Unschuld lächelt sie,
Des Frühlings reizend Bild,
Ihm Liebe, Glück und Wonne zu.

25. REZITATIV Raphael

Und Gott sah jedes Ding, was er gemacht hatte;
und es war sehr gut. Und der himmlische Chor
feierte das Ende des sechsten Tages mit lautem Gesang:

26. TERZETT MIT CHOR

Chor
Vollendet ist das große Werk,
Der Schöpfer sieht's und freuet sich.
Auch unsre Freund' erschalle laut,
Des Herren Lob sei unser Lied!

27. Gabriel, Uriel

Zu dir, o Herr, blickt alles auf.
Um Speise fleht dich alles an.
Du öffnest deine Hand,
Gesättigt werden sie.

Raphael

Du wendest ab dein Angesicht,
Da bebet alles und erstarrt.
Du nimmst den Odem weg,
In Staub zerfallen sie.

Gabriel, Uriel, Raphael

Den Odem hauchst du wieder aus,
Und neues Leben sproßt hervor.
Verjüngt ist die Gestalt der Erd'
An Reiz und Kraft.

24. ARIJA Urijel

Dostojanstven i uzvišen,
lijep, snažan, hrabrošču obdaren,
stoji čovjek k nebu uspravljen,
muž i kralj sve prirode.
Visoko, zaobljeno čelo
duboke znak je mudrosti,
a iz blistava oka sja
duh, Tvorčeva slika i prilika.
Na grud mu se privija
za njeg' i od njeg' stvorena
žena, mila i dražesna.
Sretno nevina smiješi se
ta ljupka slika proljeća
ljubavlju, srećom, milinom.

25. RECITATIV Rafael

I vidje Bog sve što je stvorio;
i bijaše vrlo dobro. A nebeski kor
slavio je svršetak dana šestoga glasnim pjevom:

26. TERCET SA ZBOROM

Zbor
Veledjelo dovršeno,
Tvorac ga gleda radostan.
Nek' se i naša radost ori,
pjesmom veličajmo Gospoda!

27. Gabriel, Urijel

Tebi se, Bože, svi klanjaju.
Usrdno Te hranu mole.
Ruku već otvaraš,
svi se nasićuju.

Rafael

Kad okreneš lice svoje,
sve dršće i koči se.
Kad oduzmeš svoj dah,
sve nestaje u prah.

Gabrijel, Urijel, Rafael

Dah ponovno ispuštaš
i novi se život rađa.
Obnovljen je zemlje lik
snagom i ushitom.

28. Chor

Vollendet ist das große Werk,
Des Herren Lob sei unser Lied!
Alles lobe seinen Namen,
Denn er allein ist hoch erhaben!
Alleluja! Alleluja!

29. RECITATIV Uriel

Aus Rosenwolken bricht,
Geweckt durch süßen Klang,
Der Morgen jung und schön.
Vom himmlischen Gewölbe
Strömt reine Harmonie
Zur Erde hinab.
Seht das beglückte Paar,
Wie Hand in Hand es geht!
Aus ihren Blicken strahlt
Des heißen Danks Gefühl.
Bald singt in lautem Ton
Ihr Mund des Schöpfers Lob;
Laßt unsre Stimme dann
Sich mengen in ihr Lied.

30. DUETT MIT CHOR

Eva und Adam

Von deiner Güt', o Herr und Gott,
Ist Erd' und Himmel voll.
Die Welt, so groß, so wunderbar,
Ist deiner Hände Werk.

Chor

Gesegnet sei des Herrn Macht,
Sein Lob erschall' in Ewigkeit.

Adam

Der Sterne hellster, o wie schön
Verkündest du den Tag!
Wie schmückst du ihn, o Sonne du,
Des Weltalls Seel' und Aug'!

Chor

Macht kund auf eurer weiten Bahn
Des Herren Macht und seinen Ruhm!

28. Zbor

Veledjelo dovršeno,
pjesmom Boga veličajmo!
Nek' sve slavi ime Njegovo
jer samo On nad svima vlada!
Aleluja! Aleluja!

Treći dio

29. RECITATIV Urijel

Iz oblaka rumenih,
milozvučjem probuđen,
sviće dan, mlad i lijep.
S nebeskoga svoda
čista se harmonija
na zemlju slijeva.
Gle ushićeni par,
drži se za ruke!
Iz pogleda im sja
zahvalnost velika.
Već gromko kliču
hvalu Stvoritelju;
nek' se i naš glas
pjesmi im pridruži!

30. DUETT SA ZBOROM

Eva i Adam

Dobrota tvoja, Gospode,
nebo i zemlju prožima.
Svijet, tako velik, čudesan,
Tvoja je ruka stvorila.

Zbor

Blagoslovljena Božja moć,
nek' vječno hvaljen bude On!

Adam

Zvijezdo, od svih najsajnija,
divno naviještaš dan!
Kako ga, o, Sunce, krasiš,
oko i dušo svemira!

Zbor

Svjedočite na putu svom
o moći, slavi Gospodnjoj!

Eva

Und du, der Nächte Zierd' und Trost,
Und all das strahlend' Heer,
Verbreitet überall sein Lob
In euerm Chorgesang.

Adam

Ihr Elemente, deren Kraft
Stets neue Formen zeugt,
Ihr Dünst' und Nebel,
Die der Wind versammelt und vertreibt:

Eva, Adam und Chor

Lobsinget alle Gott, dem Herrn,
Groß wie sein Nam' ist seine Macht.

Eva

Sanft rauschend lobt, o Quellen, ihn!
Den Wipfel neigt, ihr Bäum!
Ihr Pflanzen duftet, Blumen haucht
Ihm euern Wohlgeruch!

Adam

Ihr, deren Pfad die Höh'n erklimmt,
Und ihr, die niedrig kriecht,
Ihr, deren Flug die Luft durchschneid't,
Und ihr im tiefen Naß:

Eva, Adam und Chor

Ihr Tiere, preiset alle Gott!
Ihn lobe, was nur Odem hat!

Eva und Adam

Ihr dunklen Hain', ihr Berg' und Tal',
Ihr Zeugen unsres Danks,
Ertönen sollt ihr früh und spät
Von unserm Lobgesang.

Chor

Heil dir, o Gott, o Schöpfer, Heil!
Aus deinem Wort entstand die Welt,
Dich beten Erd' und Himmel an,
Wir preisen dich in Ewigkeit!

Eva

Ti, noći uresu i utjeho,
i mnoštvo zvijezda svih,
svud slavu Božju širite
u pjevu skupnome!

Adam

Vi elementi, čija snaga
oblike nove rađa,
pare, magle, vjetar što
okuplja i rastjeruje:

Eva, Adam i zbor

Pjevajte Bogu hvalospjev,
veliko Mu ime i moć!

Eva

Žuborom Ga, vrela, slavite!
Krošnjje, stabla, prignite!
Biljke, cvijeće, odašiljite
miomiris Njemu svoj!

Adam

Vi koje uvis vodi put
i vi što gmižete,
vi što visoko letite
i vi na morskome dnu:

Eva, Adam i zbor

Svi živi, Bogu kličite!
Nek' slavi Ga sve što diše!

Eva i Adam

Lugovi, brda i doli,
svjedoci hvale nam,
odjekujte danonoćno
našim hvalospjevom!

Zbor

Zdravo, Bože, Stvoritelju!
Po Tvojjoj riječi nastaje svijet,
nebo Te i zemlja štuje,
mi slavimo Te dovijeka!

31. REZITATIV Adam

Nun ist die erste Pflicht erfüllt,
Dem Schöpfer haben wir gedankt.
Nun folge mir, Gefährtin meines Lebens!
Ich leite dich, und jeder Schritt
Weckt neue Freud' in unsrer Brust,
Zeigt Wunder überall.
Erkennen sollst du dann,
Welch unaussprechlich Glück
Der Herr uns zugedacht.
Ihn preisen immerdar,
Ihm weihen Herz und Sinn.
Komm, folge mir, ich leite dich.

Eva

O du, für den ich ward,
Mein Schirm, mein Schild, mein All!
Dein Will' ist mir Gesetz.
So hat's der Herr bestimmt,
Und dir gehorchen bringt
Mir Freude, Glück und Ruhm.

32. DUETT

Adam

Holde Gattin, dir zur Seite
Fließen sanft die Stunden hin.
Jeder Augenblick ist Wonne,
Keine Sorge trübet sie.

Eva

Teurer Gatte, dir zur Seite,
Schwimmt in Freuden mir das Herz.
Dir gewidmet ist mein Leben,
Deine Liebe sei mein Lohn.

Adam

Der tauende Morgen,
O wie ermuntert er!

Eva

Die Kühle des Abends,
O wie erquicket sie!

Adam

Wie labend ist Der runden Früchte Saft!

31. RECITATIV Adam

Prvu dužnost ispunismo,
Stvoritelju zahvalismo.
Sad slijedi me, životna mi suputnice!
Vodit ću te, korak svaki
u grudi nam radost budi,
svud čuda očituje.
Uvidjet ti ćeš tad
da sreću nam beskrajnu
Gospodin namijeni.
Veličaj Ga sveudilj,
posveti Mu srce, um!
Sad slijedi me, vodit ću te.

Eva

Ti, za kog sam stvorena,
moj štit i moje sve!
Želja tvoja zakon mi.
Bog to tako odredi,
posluh tebi pruža mi
radost, sreću, slavu.

32. DUETT

Adam

Mila ženo, kad sam s tobom,
sati mirno protječu.
Svaki tren blaženstvo pravo,
briga ga ne remeti.

Eva

Dragi mužu, kad sam s tobom,
srce mi se raduje.
Posvećujem ti život svoj,
zauzvrat me ljubiš ti.

Adam

Rosno jutro sviće,
o, kako razbuđuje!

Eva

Večernja svježina,
o, kako okrepiljuje!

Adam

Kako godi oblih plodova sok!

Eva

Wie reizend ist Der Blumen süßer Duft!

Eva und Adam

Doch ohne dich, was wäre mir –

Adam

Der Morgentau,

Eva

Der Abendhauch,

Adam

Der Früchte Saft,

Eva

Der Blumen Duft.

Eva und Adam

Mit dir erhöht sich jede Freude,
Mit dir genieß ich doppelt sie,
Mit dir ist Seligkeit das Leben,
Dir sei es ganz geweiht!

33. REZITATIV Uriel

O glücklich Paar, und glücklich immerfort,
Wenn falscher Wahn euch nicht verführt,
Noch mehr zu wünschen als ihr habt,
Und mehr zu wissen als ihr sollt!

34. Chor mit Soli

Singt dem Herren alle Stimmen!
Dankt ihm alle seine Werke!
Laßt zu Ehren seines Namens
Lob im Wettgesang erschallen!
Des Herren Ruhm, er bleibt in Ewigkeit!
Amen!

Organizator i nakladnik:

Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog,
Zagreb, Trg Stjepana Radića 4

Za nakladnika: Dražen Sirišćević, ravnatelj
Producentica: Lana Merkaš
Urednica: Jelena Vuković

Eva

Kako mami miomiris cvijeća!

Eva i Adam

Al' bez tebe što bih ja –

Adam

Rosa jutra,

Eva

Dah večeri,

Adam

Sok plodova,

Eva

Miris cvijeća.

Eva i Adam

S tobom svaka je radost veća,
s tobom dvostruko uživam,
s tobom život mi je blaženstvo,
tebi nek' je posvećen!

33. RECITATIV Urijel

Sretna li para, sretna sveudilj
ako oholost vas ne zavede
da želite više neg' što imate
i znate više neg' što trebate!

34. Zbor i solisti

Pjevajte svi Gospodinu!
Zahvaljujte Mu na svim djelima!
U čast imena Njegova
u hvalospjehu se nadmećite!
Božja slava trajat će dovijeka!
Amen!

Autor teksta: Davor Merkaš

Lektorica: Rosanda Tometić

Oblikovanje i grafička priprema: Daniel Ilie

Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb

Naklada: 500 primjeraka

Cijena: 20 kuna

www.lisinski.hr

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCIJENLJIV DOŽIVLJAJ!
21/22

Subota, 16. 10. 2021.

ALUMNI 100

Simfonijski orkestar Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

NIKŠA BAREZA, dirigent

JADRANKA GAŠPAROVIĆ, violončelo

MARTINA FILJAK, glasovir

Program:

Stanko Horvat: *Ljetni diptih* za violončelo i orkestar

Milko Kelemen: Koncert za glasovir i orkestar

Natko Devčić: *Istarska suita* za orkestar

Slavimo sto godina mladosti najveće i najstarije visokoškolske glazbene ustanove u Republici Hrvatskoj! Okupljaju se *Alumni*, kako na latinskome zovu sve njezine studente i diplomante, sve one koji su u nekom trenutku s Akademijom živjeli: učeći, stvarajući, oplemenjujući svoj duh glazbom... U stotinu godina postojanja, Muzička akademija iznjedrila je niz glazbenih velikana i brojne ugledne umjetnike svjetskih razmjera! Među njima su i glasoviti hrvatski skladatelji Milko Kelemen, Natko Devčić i Stanko Horvat, čija će glazba ispuniti *Lisinski*, na prvome svečanom koncertu proslave. Izvest će se Kelemenov *Koncert za glasovir i orkestar*, koji otkriva zametke njegovih kasnijih skladateljskih karakteristika, Devčićeva četverostavačna *Istarska suita*, bogatih orkestralnih boja, temeljena na izvornim istarskim napjevima, te Horvatov *Ljetni diptih*, kojim skladatelj u prvi plan stavlja moćan i raskošan ton violončela. Još kad znamo da je pijanistica Martina Filjak, također nekadašnja studentica Akademije, za izvedbu Kelemenova *Koncerta* 2007. godine odlikovana godišnjom Nagradom *Vladimir Nazor* i da je Horvat svoj *Ljetni diptih* poklonio „sjajnoj mladoj solistici“, violončelistici Jadranki Gašparović, koja ga je i prouzvela, sasvim je izvjesno da nas očekuje nezaboravna večer ispunjena vrhunskom glazbom. Koncertom ravna hrvatski dirigent svjetskoga sjaja, maestro Nikša Bareza, koji ovim nastupom obilježava 60 godina od završetka studija dirigiranja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu.

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCIJENLJIV DOŽIVLJAJ!
21/22

Subota, 23. 10. 2021.

DUBRAVKA TOMŠIČ SREBOTNJAK, glasovir

Slovenska filharmonija

SIMON KREČIČ, dirigent

Program:

Alojz Srebotnjak: *Naturae vox* za orkestar

Ludwig van Beethoven: Četvrti koncert u G-duru za glasovir i orkestar, op. 58

Ludwig van Beethoven: Peti koncert u Es-duru za glasovir i orkestar, op. 73

Veliki povratak velike umjetnice s posebnom posvetom velikome skladatelju. Slovenska pijanistica svjetskoga glasa, briljantne tehnike i velike muzikalnosti, ljubimica hrvatske publike, Dubravka Tomšič-Srebotnjak svira Beethovena u *Lisinskom*. Studij glasovira završila je na Juilliard School u New Yorku kod Claudija Arraua, privatno se usavršavala kod Alexandera Uninskog i Arthura Rubinsteina. Blistavu karijeru počela je sjajnim nastupom uz Njujoršku filharmoniju i recitalom u Chicagu. Otada je redovita gošća najvećih američkih simfonijskih orkestara i najprestižnijih dvorana; ostvaruje suradnje s Češkom, Bečkom, Minhenskom filharmonijom, orkestrom Gewandhaus iz Leipziga, Londonskom kraljevskom filharmonijom i drugima. Na posebnom je mjestu, naravno, njezina suradnja sa Slovenskom filharmonijom, orkestrom koji se može pohvaliti iznimno dugom i bogatom tradicijom. Ponosno stoji uz bok najstarijima na svijetu, jer su joj prethodnici bili *Academio Philharmonicorum* (1701.), *Filharmonijsko društvo* (1794.) i *Prva slovenska filharmonija* (1908.–1913.). Na zagrebačkome gostovanju pod ravnanjem dirigenta Simona Krečiča, *Filharmonija* će uz *Naturae vox* za orkestar, slovenskoga skladatelja Alojza Srebotnjaka, izvesti posljednja dva glasovirska koncerta Ludwiga van Beethovena: *Četvrti koncert u G-duru za glasovir i orkestar*, op. 58 i *Peti koncert u Es-duru za glasovir i orkestar*, op. 73.

Grad
Zagreb

 otpbanka

ZAGREB
na Zrinski

JutarnjiLIST

 LISINSKI